

KÁNTOR LAJOS

KÁNTOR LAJOS

Munkácsy-díjas festőművész

kiállítása

a Körmendi és a Múzsza Galériában

2007. május 24. – 2007. június 10.

A kiállítást rendezi és megnyitja:

SZEPES HÉDI művészettörténész

A kiállított művek:

Csendélet, olaj, vászon, 70 x 90 cm, 1956–60, j. l. Kántor L. 96,
Három katona, olaj, farost, 88 x 130 cm, 1957–1959, j. l. Kántor L.
Katona lovakkal, olaj, farost, 68 x 107 cm, 1959–61, b. l. Kántor L.
Mechanikai formák, olaj, farost, 80 x 100 cm, 1961, j. l. Kántor L.
Ellentét, olaj, vászon, 70 x 60 cm, 1961–62, j. l. Kántor L.
Gépi kompozíció, olaj, vászon, 50 x 50 cm, 1963, j. l. Kántor
Gabó és Pevsner emlékére, olaj, vászon, 80 x 120 cm, 1964
j. l. Kántor L. 964
Gorgók, olaj, farost, 73 x 101 cm, 1964, j. l. Kántor L. 964
Metamorfózis, olaj, vászon, 100 x 150 cm, 1964, j. l. Kántor L.
Üzemi csendélet, olaj, vászon, 80 x 120 cm, 1964, j. l. Kántor L. 964
Elektromos formák, olaj, vászon, 70 x 100 cm, 1965, j.j.l.: Kántor L. 965
Kisipari csendélet, olaj, vászon, 60 x 60 cm, 1967, j. l. Kántor L.
Fehér formák színes térben, olaj, vászon, 80 x 120 cm, 1967–68,
j. l. Kántor L.
Gépi mozgásformák (kettős kép), olaj, vászon, 80 x 150 cm, 1969–71,
j. l. Kántor L.
Gépi formák, olaj, vászon, 140 x 100 cm, 1970, j. l. Kántor L. 970
Gépi mozgásformák, olaj, vászon, 60 x 80 cm, 1973, j. l. Kántor L. 973

Gépi mozgásformák, olaj, vászon, 80 x 100 cm, 1973, j. l. Kántor L. 973
Nyári nap, olaj, vászon, 64 x 100 cm, 1974, j. l. Kántor L.
Etalon, olaj, vászon, 70 x 100 cm, 1975, j. l. Kántor L.
Hajók, olaj, vászon, 80 x 130 cm, 1975, j. l. Kántor L.
Éjszakai utazás, olaj, vászon, 80 x 120 cm, 1976–77, j. l. Kántor L.
Hajnali pára a tavon, olaj, vászon, 80 x 130 cm, 1980, j. l. Kántor L. 980
Téli napforduló, olaj, vászon, 90 x 140 cm, 1980, j. l. Kántor L.
Délutáni színek, olaj, vászon, 81 x 121 cm, 80-as évek, j. l. Kántor L.
Nyári emlék, olaj, vászon, 80 x 130 cm, 1983, j. l. Kántor L. 983
Barbár ritmusok, vegyes, vászon, 90 x 140 cm, 1984–86,
j. l. Kántor L. 984–86
Melankólia II., olaj, vászon, 90 x 140 cm, 1990, j. l. Kántor L. 990.
Agónia I., vegyes, vászon, 80 x 120 cm, 1993, j. l. Kántor L.
Pszichogén formák II., olaj, vászon, 90 x 140 cm, 1993, j. l. Kántor L. 993
Álom és ébrenlét határán, olaj, vászon, 90 x 140 cm, 1994,
j. l. Kántor L. 994
Agónia II., olaj, vászon, 70 x 100 cm, 1998, j. l. Kántor L.
Csendes őszi napok, olaj, vászon, 100 x 140 cm, 2001,
j. l. Kántor L. 2001.

Az első borítón: Kisipari csendélet, olaj, vászon, 60 x 60 cm, 1967, j. l. Kántor L.

A hátsó borítón: Gépi mozgásformák, olaj, vászon, 60 x 80 cm, 1973, j. l. Kántor L. 973

A Körmendi Galéria kiadványa

Készült a Codex Print nyomdában

Budapest, 2007

KÁNTOR LAJOS, ha nem is a rejtőzködő, de a ritkán kiállító kortárs magyar festőművészek egyike.

1922-ben született a bodrogi Vajdácskán. Középiskolai tanulmányait a Műszaki Polgári Továbbképzőben végezte, ahol elsajátította a műszaki rajz szabályait és a logikus gondolkodást. 1949-54 között a Képzőművészeti Főiskola növendékeként Hincz Gyulától a formaérzék, Bán Bélától a dekorativitás, Szőnyi Istvántól a színkezelés, Bernáth Auréltól a megfigyelés készségét kapta útravalóul. Domanovszky Endre, aki-nél tanársegédként dolgozott, megtanította a festőanyaggal való bánás, az alapos mesterségbeli tudás műhelyszabályaira és fogásaira.

Kántor Lajos a művészi pályán fegyelmezetten, céltudatosan haladó művészek közül való. Megtalálta a maga kifejezési módját és úgy él a formák és színek bővületében, úgy valósítja meg képálmait, hogy közben a háttérben ott munkál benne a gondolkodó is. Képei magukban hordozzák a megfigyelést és az elmélkedést.

Munkái 1954-től szerepelnek kollektív és egyéni tárlatokon, hazai és nemzetközi rendezvényeken. A kezdetektől tanulmányozta az egyetemes, modern művészet szemléleti vívmányait, képi világa azonban nem kötődik szorosan egyetlen példához sem. Talán a modern szobrászat formanyelve hatott leginkább képzeletére, ám menet közben személyes jellegű élményekkel telítődtek. Az első alkotói korszakát a konstruktív formálás iránti vonzódás jellemzi. 1962-től a gépi konstrukciókra emlékeztető formák ábrázolása, majd a gépi mozgások síkra vetített, dekoratív hatásával foglalkozik.

Iskolázottságra vall Kántor képfogalmazásának festői logikája, a kompozíció különböző elemeit világosan tagoló, egymással szükségszerű, szerkezeti vonatkozásba hozó, kiegyensúlyozó egységbe foglaló rendje. A bonyolult kombi-

nációk egy sajátosan festői képzelet műveletei, melynek szárnyalását a tudatos szerkezeti érzék fegyelmezi.

Az egymásba kapcsolódó plasztikus henger és gyűrű formákból komponált képek világosan tagolt téri helyzeteket teremtenek, a struktúra fegyelmezett, szinte csendéletszerű, néhány jellegzetes színhatásra épít. A reális és az irreális látomás szintézisét fogja egybe, a formakonstrukciók sugárzásában érzetek, érzelmek összpontosulnak.

A gépi formák statikusak, de egyben dinamikusak is, bennük sűrűsödnek legintenzívebben a szín-és formaritmusok. Nem válnak mértani dekorációvá, a konstrukció szimbolikus rendszert képez.

A 70-es évek közepétől szabadon alakított formák kombinációiból organikus és mértani struktúrákat variál vásznain. A színeket, formákat ritmusossá szervezi. Öntörvényű formarendet alakít ki, időben, térben és metafizikai mélységben geometrikus szabályozottság és festői gesztus harcol egymással.

A 80-as évek elejétől képeinek szerkezetét a színek, színterek mozgása, lebegése, hullámozása váltja fel. Az emberi lelkiállapotot színbeszédbe fogalmazza. Az érzelmekkel telített belső világ kiírásának kényszere különös feszültséget eredményez kompozícióin.

Kántor Lajos, Munkácsy-díjas festőművész mindig a maga útját járja, festményei önmagukért beszélnek, nem szorulnak különösebb magyarázatra. Tudjuk, érezzük, hogy a látvány mögött búvik meg a világról alkotott véleménye.

Közeledvén 85. születésnapjához, tisztelettel adózunk emberségének, festői munkásságának.

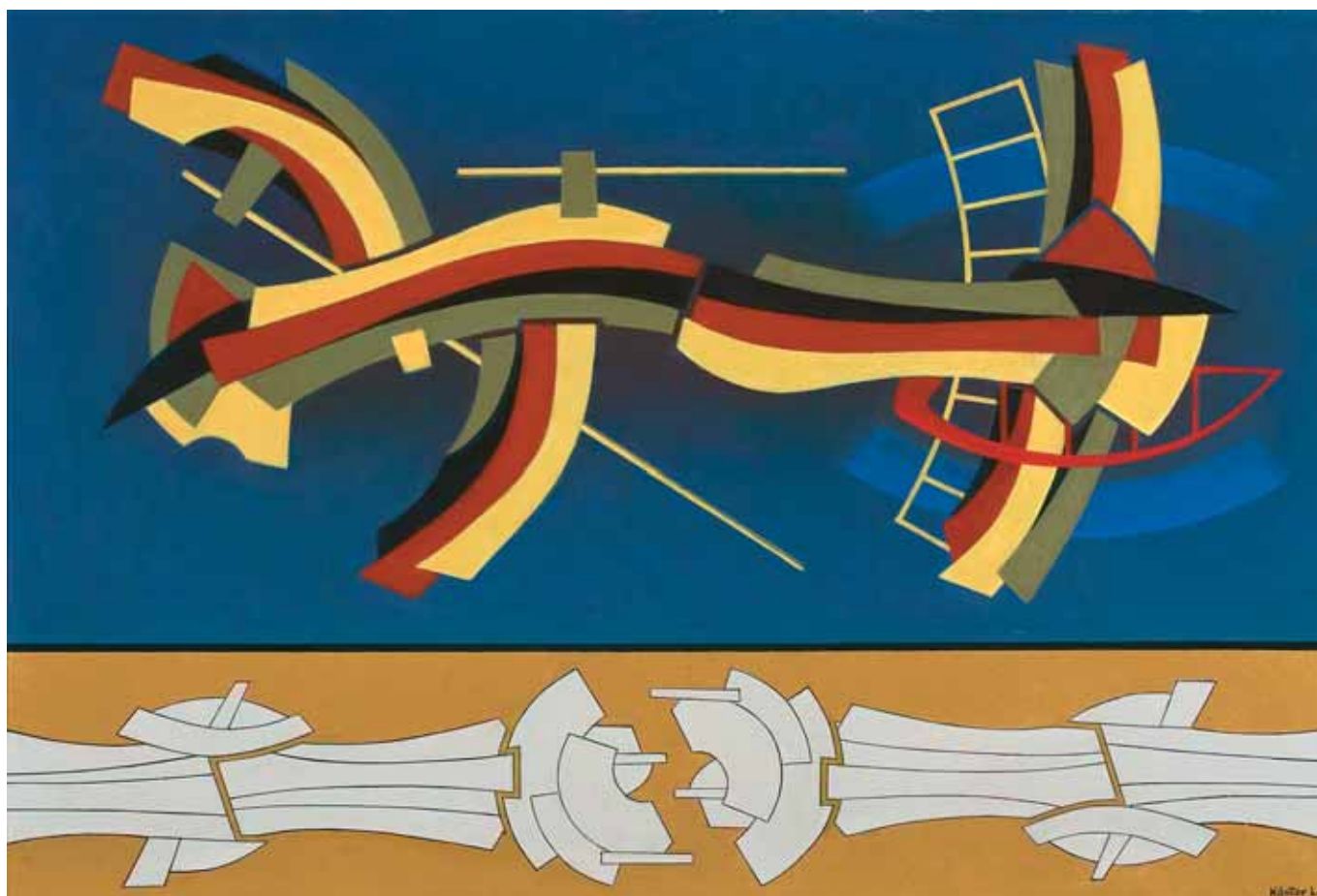
Szepes Hédi
művészettörténész

Gépi kompozíció, olaj, vászon, 50 x 50 cm, 1963, j. I. Kántor

Üzemi csendélet, olaj, vászon, 80 x 120 cm, 1964, j. l. Kántor L 964

Éjszakai utazás, olaj, vászon, 80 x 120 cm, 1976–77, j. l. Kántor L.

Gépi formák, olaj, vászon, 140 x 100 cm, 1970, j. l. Kántor L 970

Gépi mozgásformák, olaj, vászon, 80 x 100 cm, 1973, j. I. Kántor L 973

Fehér formák színes térben, olaj, vászon, 80 x 120 cm, 1967–68, j. l. Kántor L.

Melankólia II., olaj, vászon, 90 x 140 cm, 1990, j. I. Kántor L. 990.

Kántor Lajos festőművész Vajdácskán született 1922. november 24-én. 1934-40 között a Műszaki Polgári továbbképzőn tanul, 1949-től 1954-ig a Képzőművészeti Főiskola hallgatója. Tanárai: Hincz Gyula, Domanovszky Endre, Bernáth Aurél és Barcsay Jenő voltak. 1951–54 között Domanovszky és Bernáth mesterek tanársegéde. 1955-től szabad művészként folytatja élet-pályáját. 1954-től szerepelnek művei egyéni és csoportos kiállításokon, magyarországi és külföldi rendezvényeken. 1955–60 között forma-kísérletek és kubisztikus hatás jellemezte munkáit. 1962-től 1970-ig tartó korszakát a gépi konstrukciókra emlékeztető formák ábrázolása, később pedig, gépi mozgások síkra vetített dekoratív hatásával és emellett épület díszítésével is foglalkozott. 1975-82 között szabadon alakított formák kombinációiból, organikus és mértani struktúrákat alakít a vászon felületén. 1983-tól éveken át az ember létérzését, létállapotát kifejező, belső látás, szín- és fényjelenségek ábrázolása a célja.

Egyéni kiállításai:

1963: Balatoni Múzeum, Keszthely; 1978: Csók István Galéria, Budapest; 1984: Kutató Intézet Martonvásár; 1985: Művelődési Ház, Tiszaújváros; 1986: Művelődési Ház, Kölesd; 2000: Hyatt Galéria; 2003: Synergon Galéria, 2007: Körmendi Galéria.

Fontosabb csoportos kiállítások:

1962: „Hat festő”, Ernst Múzeum, Budapest; 1969: „Magyar művészet 1945–1969”, Vándorkiállítás a Magyar Nemzeti Galéria anyagából, Budapest; „Új Művek” Műcsarnok, Budapest; 1972, 1973: „Ünnepi Hetek” Sopron, Győr; 1988: „Hagyomány és megújulás” Budapest XVII ker.; 1993: Szépmíves Társaság grafikai kiállítása, Fényes Adolf terem, Budapest; 1994: Szépmíves Társaság Kollektív kiállítása, Építész Kamara, Budapest.

Külföldi kiállítások:

1959–60 között kiállítások Varsóban, Berlinben, Prágában, Párizsban. 1966: Európai kortárs festők kiállítása, Skopje. 1969: X. Nemzetközi Grafikai Biennálé, Sao Paolo. 1971: „Művészek a háború ellen”, Varsó, Lengyelország; 1992: Szépmíves Társaság kollektív kiállítása a Bécsi Modern Múzeum kamaratermében, Ausztria; 1994: belvárosi művészek kiállítása, St. Paul de Vance, Franciaország.

Kántor Lajos a Magyar Képző- és Iparművész Szövetségnek 1954-től 1957-ig volt tagja, ekkor eltávolították. Majd 1961-ben ismét tagjai közé választották. A Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának 1954-től a tagja. Mindkét szervezetben különböző tisztségek munkáit végezte 1982-ig. Alapító tagja volt a Hat fiatal festők csoportjának. A Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaságnak 1981-től, a Magyar Szépmíves Társaságnak 1991-től, az MTA színelméleti albizottságának 2003 óta tagja.

Díjai: Munkácsy Mihály-díj (1972), Fővárosi Tanács nagydíja (1973) Művészeti Alap díja (1975).

